

ALGIS MICKŪNAS

Religinė komparatyvistika: kosminės tendencijos tarp vyrų / moterų

Santrauka

Straipsnyje tyrinėjama, kaip moterų ir vyrų simbolika skirtingais laikais ir skirtingose civilizacijose persmelkia įvairius kultus bei religijas. Tyrimas atskleidžia fundamentaliausius religinio sąmoningumo lygmenis, susijusius su įtampa kylančia tarp dviejų veiksmų – moters ir vyro – išryškėjusių dar prieš bendruomenėse susiformavusias socialines normas ir psichologinius paaiškinimus. Moteriška dimensija čia išreiškiama „grožio“ sąvokomis, o jo jėga buvo išaukštinta, užgniaužta, peržengta, bet visada išnirdavo netikėčiausiomis spalvomis kaip

nenugalimas „grožis“. Vyriškos figūros, atsirandančios kaip pastangos pasitraukti, peržengti tą didžiulę moterišką trauką išryškėjusių ritualuose, pateikiamos kaip apšalymas, atsiskyrimas nuo šio pasaulio, patriarchato ir modernaus ego subjekto ritualuose, skirtuose atspindėti vienuolyno tradiciją, tai yra „ginant“ vyrą nuo užburiančios moteriškumo jėgos. Religinė įtampa tarp šių dviejų dimensijų iki šiol pasireiškia įvairiais pavidalais: dievo mirtimi, deivės atgimimu, feminizmu, patriarchaliniu nacionalizmu bei fundamentalizmu.

Esminiai žodžiai: grožis, transcendencija, patriarchatas, ištirpimas, refleksija, pasinėrimas, grynumas, suardymas, išmintis, aukojimas.